

**Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego  
w Warszawie**

**Wydział Socjologii i Pedagogiki**

**Ewa Poncyliusz**

**Pola Wrona**

**Ola Wychowaniec**

**Krzysztof Zając**

**(pod kierunkiem dr. Barbary Post)**

**Ewaluacja programu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy  
- “Ratujemy i Uczymy Ratować”**

**Raport ewaluacyjny**

**Warszawa, styczeń 2023**

## Spis treści:

|  |    |
|--|----|
| 1. Streszczenie wykonawcze .....                                 | 3  |
| 2. Wprowadzenie.....   | 4  |
| 2.1 Cel i pytania badawcze.....                                  | 5  |
| 2.2 Metodologia.....   | 5  |
| 3. Analiza funkcjonowania programu .....                         | 5  |
| 4. Analiza skuteczności działania programu.....                  | 6  |
| 4.1 Opinie szkół objętych programem.....                         | 6  |
| 4.2 Analiza aplikacji mobilnej programu.....                     | 11 |
| 4.3 Analiza strony na Facebooku “Ratujemy i Uczymy ratować”..... | 12 |
| 4.4 Analiza opinii (komentarzy) zamieszczonych na fanpage'u..... | 14 |
| 4.5 Analiza osiągniętych sukcesów .....                          | 14 |
| 5. Wnioski .....   | 16 |
| 6. Rekomendacje .....  | 17 |

## **1. Streszczenie wykonawcze**

“Ratujemy i Uczymy Ratować” jest programem edukacyjnym realizowanym przez fundację “Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”. Tym, co odróżnia ten program na tle innych, mających na celu poszerzenie wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy, jest grupa docelowa do której jest on skierowany. RUR jest adresowany do uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej, czyli dzieci w przedziale wiekowym 7-10 lat. Badanie dotyczyło tego, czy program odniósł sukces oraz czy jego cele statutowe zostały zrealizowane. Po przeprowadzonych analizach danych zastanych, stwierdzić można osiągnięcie sukcesu przez program RUR. Jego działalność jest zgodna z założonymi celami. Pomimo zawieszony organizacji nowych szkoleń dla nauczycieli, fundacja WOŚP deklaruje ciągłe wysyłanie potrzebnych materiałów dydaktycznych. Program zyskał wiele sukcesów: w opinii publicznej, w praktycznym zastosowaniu wiedzy przez dzieci czy zdobyciu nagród w konkursach.

### **Wnioski:**

- Program RUR dotarł do prawie wszystkich szkół podstawowych w Polsce, oferując możliwość nauki oraz oswojenia się z zasadami pierwszej pomocy przez klasy I-III szkoły podstawowej.(str.5)
- Program poważnie podchodzi do realizacji swoich celów i pomimo wstrzymania organizacji nowych szkoleń, wciąż zaopatrują szkoły w potrzebne materiały dydaktyczne.(str.11)
- Użytkownicy Facebook’a również przekazują o programie pozytywne opinie - życzą wielu sukcesów i wznowienia działalności.(str.15)
- WOŚP stworzyło w ramach programu własną aplikację, dzięki której osoby młode jak i dorosłe mogą uczyć się podstaw zasad pierwszej pomocy.(str.12)
- Analizując dostępne informacje na temat programu stwierdziliśmy, że program RUR osiągnął założony cel oraz zrealizował cele statutowe.

### **Rekomendacje:**

- Organizowanie spotkań ze znanymi osobami aby zachęcić dzieci i młodzież do współpracy oraz zaciekać je przez sposób, w jaki przekazywany będzie materiał do poznania zasad pierwszej pomocy.(str.18)
- Wprowadzenie do oferty szkół kursu online z pierwszej pomocy. (str.19)
- Wznowienie organizacji szkoleń dla nauczycieli. (str.19)

- Możliwość instalacji aplikacji na wszystkie systemy operacyjne tak, aby użytkownicy posiadający smartfony różnych firm z łatwością ją pobierali. (str.19)
- Rozbudowanie zawartości aplikacji - zwiększenie ilości informacji jak i zabaw edukacyjnych.(str.19)
- Uatrakcyjnienie szaty graficznej aplikacji. (str.19)
- Promowanie aplikacji wśród rodziców aby pokazali ją swoim podopiecznym.(str.19)

## **2. Wprowadzenie**

Głównym kryterium naszej ewaluacji jest skuteczność. Poprzez skuteczność rozumiemy zdolność programu lub interwencji do uzyskania zamierzonego lub oczekiwanego wyniku. Jest to działanie dające pożądane wyniki, wywołujące oczekiwany skutek. W naszym raporcie chcemy tak rozumianą skuteczność działania programu RUR zbadać.

RUR, czyli program “Ratujemy i uczymy ratować”, to program, którego celem jest pomoc dzieciom z klas podstawowych I-III z zaznajomieniem się z procedurami udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach – chodzi tu przede wszystkim o wprowadzenie w nawyk chęci udzielania pomocy, jak i zniwelowanie strachu związanego z podejściem do osoby potrzebującej. Program ten wprowadzony został przez fundację WOŚP - Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Jest to fundacja, której głównym celem jest działalność w zakresie ochrony zdrowia, polegająca na ratowaniu życia chorych osób, w szczególności dzieci i działanie na rzecz poprawy stanu ich zdrowia, jak również działanie na rzecz promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. Informacje użyte w naszym raporcie zdobywaliśmy poprzez desk research, czyli analizę danych zastanych, a następnie formułowaniu na podstawie tak przeprowadzonego badania wniosków dotyczących badanego problemu.

### **2.1 Cel ewaluacji i pytania badawcze**

Głównym celem przeprowadzonego badania było wykazanie, czy program RUR poprzez swoją działalność osiągnął swoje główne cele – zdefiniowane przede wszystkim jako wprowadzenie zajęć z podstawowych czynności ratujących życie już na wczesnym poziomie edukacji w szkole podstawowej, jak i przeszkolenie jak największej liczby nauczycieli z polskich szkół, których zadaniem jest przekazanie zdobytej wiedzy swoim uczniom i prowadzenie regularnych zajęć z dziećmi przy użyciu wysłanych przez WOŚP materiałów dydaktycznych.

Odnosząc się do wybranego przez nas kryterium ewaluacji (skuteczność), sformułowaliśmy następujące pytania badawcze:

- Czy program zrealizował założony cel, określony jako przeszkolenie jak największej liczby uczniów klas I-III w zakresie udzielania pierwszej pomocy? Czy opinie nauczycieli/szkół/osób trzecich świadczą o skuteczności programu?
- Czy proces kształcenia dzieci/nauczycieli wprowadzony przez program RUR okazał się skuteczny?

## **2.2 Metodologia**

W badaniu została wykorzystana analiza danych zastanych (desk research), czyli metoda, która zaliczana jest do badań niereaktywnych, to znaczy takich gdzie badacz nie ma bezpośredniego kontaktu z badanymi. Przeprowadzona przez nas analiza polegała na badaniu materiałów udostępnionych przez WOŚP, takich jak:

- strona internetowa z materiałami udostępnionymi przez RUR
- strony na Facebooku “Ratujemy i uczymy ratować”, przede wszystkim komentarze internautów
- strony internetowe szkół biorących udział w programie
- oficjalna aplikacja mobilna RUR.

## **3. Analiza funkcjonowania programu**

Program Edukacyjny “Ratujemy i Uczymy Ratować” prowadzony był od kwietnia 2006 roku do czerwca 2020 roku i skierowany do uczniów klas I-III w szkołach podstawowych oraz nauczycieli. Od czerwca 2020 roku program ma status zawieszony. Do tej pory dotarł do prawie każdej polskiej szkoły podstawowej. Program RUR polegał na organizacji szkoleń mających na celu przeszkolenie nauczycieli z podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy, których zadaniem następnie było przekazanie zdobytej wiedzy na zajęciach prowadzonych ze swoimi podopiecznymi. Fundacja Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy przekazuje bezpłatnie szkołom uczestniczącym w programie fantomy do nauki resuscytacji, podręczniki, filmy i inne niezbędne materiały dydaktyczne. Warto zaznaczyć, iż program zawiesił na chwilę obecną organizację nowych szkoleń dla nauczycieli, natomiast do szkół, które wzięły udział w programie RUR i aktywnie go kontynuują, wciąż dosyłane są materiały dydaktyczne.

## 4. Analiza skuteczności działania programu

### 4.1 Opinie szkół objętych programem

W naszej analizie chcieliśmy zbadać skuteczność działania programu RUR. W celu odpowiedzi na postawione przez nas pytania badawcze, tj. “Czy program odniósł założony cel, czyli przeszkolenie jak największej ilości uczniów klas I-III w zakresie udzielania pierwszej pomocy?” oraz “Czy udostępnione przez fundację materiały dydaktyczne okazały się być przydatne?”, wybraliśmy pięć szkół podstawowych objętych programem i przeanalizowaliśmy ich opinie na temat programu RUR, działania podjęte w ramach programu oraz opinie na temat użyteczności udostępnianych przez WOŚP materiałów dydaktycznych.

- **Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Głucholazach**

“W tym roku szkolnym kurs pierwszej pomocy w naszej szkole przeprowadziła pani Joanna Szczeblowska wspólnie ze swoimi pomocnikami z klasy VII a i VII b. Uczniowie, którzy przejdą kurs, otrzymają na świadectwach szkolnych specjalne hologramy. W miejscu przeznaczonym na szczególne osiągnięcia w aktywności na rzecz innych ludzi należy wpisać informację: „Uczeń brał udział w Programie Edukacyjnym „Ratujemy i Uczymy Ratować” prowadzonym przez Fundację Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy” - informuje nas szkoła na swojej oficjalnej stronie internetowej. Szkoła Podstawowa w Głucholazach pozytywnie ocenia swoje doświadczenie związane z programem.



źródło:<http://www.psp2glucholazy.pl/index.php/szkola/szkolne-wydarzenia/776-ratujemy-i-uczymy-ratowac> dostęp: 10.01.23

- **Szkoła Podstawowa nr 33 im. Marii Kownackiej**

“Tuż przed feriami, 10 stycznia 2020 r. w naszej szkole uczniowie klas 1-3 uczestniczyli w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym Ratujemy i Uczymy Ratować. Wszyscy wzięli udział w szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, ucząc się ułożenia poszkodowanego w pozycji bocznej bezpiecznej i wykonania resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Zapoznali się szczególnie z czynnościami niezbędnymi w „łańcuchu przeżycia”. Warsztaty przeprowadziła p. Marzena Łopacińska”. Szkoła na swojej stronie internetowej informuje więc nas o tym, że wszystkie dzieci z klas 1-3 wzięły czynny udział w szkoleniu i uczyły się prawidłowego ułożenia w pozycji bocznej czy wykonania prawidłowej resuscytacji.



źródło: <http://sp33czest.pl/index.php/category/projekty-szkolne/ratujemy-i-uczymy-ratowac/> dostęp: 10.01.23

- **Szkoła Podstawowa Im. Józefa Kassolika w Międzyrzeczu**

“„Ratujemy i uczymy ratować” to tytuł programu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, który już od wielu lat realizujemy w naszej szkole. Projekt ten dotyczy nauki udzielania pierwszej pomocy, którą nasi uczniowie przyswajają sobie od najmłodszych lat. Również w tym roku szkolnym w listopadzie i w styczniu uczniowie z klasy pierwszej zgłębiali tajniki udzielania pierwszej pomocy, natomiast ich starsi koledzy utrwalali poznane wcześniej umiejętności. Mali ratownicy pod okiem przeszkolonych nauczycieli ćwiczyli pozycję boczną ustaloną oraz na fantomach wykonywali oddechy ratownicze oraz uciski klatki piersiowej. Podobne zajęcia odbyły się również w starszych klasach. Uczniów szkoliła pielęgniarka



szkolna. Dzięki tym zajęciom uczniowie uświadamiają sobie, że zdobyte przez nich wiadomości i umiejętności oraz właściwe zachowanie mogą uratować ludzkie życie.” - tak o programie RUR pisze szkoła podstawowa z Międzyrzecza. Informuje nas o tym, że program funkcjonuje w szkole od wielu lat, a zdobyta wiedza jest utrwalana w pamięci starszych podopiecznych.



źródło: <https://spkassolik.pl/ratujemy-i-uczymy-ratowac-4/> dostęp: 10.01.23

- **Szkoła Podstawowa im. UNICEF w Imbramowicach**

“Szkoła nasza po raz drugi wzięła udział w programie edukacyjnym. „Ratujemy i Uczymy Ratować”, do akcji przystąpiło 17 uczniów z klasy pierwszej i trzeciej. Dzięki Fundacji WOŚP wszystkie dzieci mają szansę uczyć się pierwszej pomocy. Jest to absolutny rekord świata, gdyż Polska jest pierwszym krajem na świecie, w którym wprowadzono na tak ogromną skalę naukę podstawowych czynności ratujących życie do szkół podstawowych.” - tak na stronie internetowej chwali program RUR szkoła im. UNICEF z Imbramowic. Informuje, że dzięki niemu jej podopieczni mają szansę na zgłębienie zasad i umiejętności prawidłowego udzielania pierwszej pomocy.





źródło: <https://spimbramowice.pl/ratujemy-i-uczmy-ratowac-europejski-dzien-przywracania-czynosci-serca.155.pl> dostęp: 10.01.23

- **Szkoła Podstawowa nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego w Kętrzynie**

“Przyszli ratownicy uczyli się sprawdzać przytomność, wzywać pomoc, sprawdzać oddech, ułożyć osobę poszkodowaną w pozycji bocznej (gdy wyczuwalny jest oddech), wykonywały uciski klatki piersiowej, gdy osoba nie oddychała. Na zakończenie zajęć z pierwszej pomocy każdy otrzymał certyfikat oczywiście po uprzednim wykazaniu się wiedzą i umiejętnościami z tego zakresu. Była to formalność, bo wszyscy podeszli do tematu poważnie i odpowiedzialnie. Zajęcia były prowadzone przez p. Agnieszkę Dziemiańczyk i Renatę Kliszewicz. Sukcesywnie takie zajęcia będą odbywały się w pozostałych klasach drugich i trzecich.”

“Nasza szkoła aktywnie uczestniczy w edukacji związanej z ratowaniem życia „Ratujemy i uczymy ratować”. Cyklicznie odbywają się szkolenia w klasach I – III i IV- VI. Celem ich jest przypominanie zasad udzielania pierwszej pomocy oraz doskonalenie w wykonywaniu tych niełatwych czynności. Uczniowie chętnie biorą udział w tych zajęciach, ponieważ są ciekawe i praktyczne. Uciski i wdechy wykonujemy na fantomach, wezwanie pomocy natomiast za pomocą atrap telefonów. Uczniowie uczą się nie tylko przez ćwiczenia, ale również przez obserwację siebie nawzajem. Nigdy nie wiadomo kiedy takie umiejętności mogą nam się przydać.” – tak szkoła w Kętrzynie dokładnie opisuje przebieg zajęć z dziećmi

i chwali inicjatywę programu RUR, jak i informuje o ich regularnym udziale w prowadzeniu zajęć z podopiecznymi. Dzieci po ukończeniu kursu otrzymują certyfikat. Szkoła informuje, że dzieci chętnie biorą aktywny udział w kursie, ponieważ zajęcia są przeprowadzane w atrakcyjny i ciekawy sposób.



źródło: <http://sp1ketrzyn.pl/index.php/2016/06/22/kolejna-edycja-zajec-z-programu-ratujemy-i-uczymy-ratowacur/> dostęp: 10.01.23

Przeprowadzona analiza udostępnianych przez polskie szkoły podstawowe informacji na temat ich aktywnego uczestnictwa w promowaniu programu “Ratujemy i uczymy ratować” prowadzi do kilku wniosków. Każda z wybranych przez nas szkół aktywnie i regularnie działa w ramach programu - przeprowadzane są interaktywne zajęcia, na których uczniowie klas I-III wspólnie oraz chętnie uczą się podstaw udzielania pomocy. Wszystkie szkoły udostępniają swoim podopiecznym materiały dydaktyczne przekazane przez fundację WOŚP, tj. fantomy, telefony komórkowe, filmy, podręczniki, a dzieci chętnie z nich korzystają. Każda ze szkół dokłada jak największych starań, by przekazać dzieciom w interesujący sposób wiedzę na temat ratowania życia. Na udostępnionych zdjęciach można zaobserwować, iż najmłodsi z dużym zaangażowaniem i chęcią przyswajają wiedzę. Wybrane szkoły na swoich stronach internetowych chwalą sobie działalność programu RUR i uważają go za bardzo ważną, jak i skuteczną inicjatywę. Można więc stwierdzić, iż program fundacji WOŚP odniósł sukces - jego działalność jest aktywnie prowadzona po dziś dzień, a udostępniane materiały dydaktyczne chętnie wykorzystywane.

## 4.2 Analiza aplikacji mobilnej programu

Program “Ratujemy i uczymy ratować” oferuje aplikację mobilną “Uczymy Ratować”, którą można pobrać za darmo na telefony z systemem iOS i Android - jednakże po próbach pobrania okazuje się, że jest ono możliwe jedynie na telefon z systemem iOS. W sklepie App Store widnieje pięć ocen aplikacji dodanych przez użytkowników i każda z nich jest maksymalnie pozytywna (5/5 gwiazdek). Po włączeniu aplikacji wita nas bardzo kolorowy interfejs użytkownika. Treści są przekazane w sposób prosty i skuteczny, tak aby dotarły do osób w każdym wieku, zarówno dzieci jak i dorosłych. Na samym początku użytkownik poznaje trzech animowanych bohaterów: Leszka i Adasia oraz ich wroga - Doktora Zemstę. Po krótkim wprowadzeniu, gdzie użytkownik może wykazać się wiedzą na temat numeru alarmowego, następuje przejście do menu głównego. Menu główne podzielone jest na osiem punktów: Apteczka, Oparzenia, Odmrożenia, Urazy, Zadławienie, Zadławienie: niemowlę, Wypadek drogowy, RKO. Każdy z punktów angażuje użytkownika do pracy polegającej na np. dopasowaniu odpowiednich elementów do danego miejsca. Zadania poprzedzają podpowiedzi, a także wyjaśnienia (np. dlaczego należy działać w dany sposób). Po zapoznaniu się ze wszystkimi punktami, użytkownik wykonuje test/zabawę, w której cała zgromadzona przez niego wiedza poddawana jest weryfikacji.

Aplikacja programu “Ratujemy i Uczymy Ratować” jest jednym z materiałów dydaktycznych do nauki podstaw pierwszej pomocy. Nowoczesna forma przekazania wiedzy poprzez aplikację mobilną jest trafnym pomysłem w obecnym, cyfrowym świecie. Jest to forma nauki poprzez zabawę, która skierowana jest również do młodszych użytkowników. Aplikacja może służyć do nauki lub utrwalenia podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy, numerów alarmowych, sytuacji zagrożenia życia.

Odpowiadając na postawione pytanie badawcze, dotyczące użyteczności materiałów dydaktycznych programu, możemy stwierdzić, że omawiana wyżej aplikacja jest jednym z jego sukcesów.



źródło: aplikacja mobilna „Uczymy ratować”

### 4.3 Analiza strony na Facebooku „Ratujemy i Uczymy ratować”

Strona „Ratujemy i Uczymy Ratować” została utworzona 28 maja 2012 roku. Pomimo zawieszenia programu w czerwcu 2020, Fanpage jest aktualizowany regularnie, przynajmniej raz na miesiąc. Ostatni wpis został zamieszczony przez „RUR” 8 grudnia 2022 r. Stronę obserwuje ponad 13 tysięcy osób. Na stronie możemy znaleźć w zakładkach odnośnik do sklepu programu, gdzie można zakupić gadżety związane z akcją.

W sekcji informacji możemy z kolei znaleźć link do strony programu, numer telefonu i oficjalny adres e-mail programu. Dodatkowo, na stronie znajduje się krótki opis tego czym jest program edukacyjny „Ratujemy i Uczymy Ratować” oraz informacje do kogo jest skierowany. Nie znajduje się tam natomiast informacja o tym, że program został zawieszony. Taką informację można uzyskać dopiero na stronie WOŚP, bądź pisząc do „RUR” za pośrednictwem Facebooka.

Przedstawiona dalej analiza będzie skupiona na ocenach, recenzjach i komentarzach zamieszczonych przez użytkowników w sekcji „Recenzje”. Zgodnie z regulaminem Facebooka, konto na portalu można założyć po ukończeniu 13 roku życia. W związku z tym opinia uczniów klas 1-3 nie znajdzie się w tej części. Dodatkowym utrudnieniem jest autentyczność kont i weryfikacja, czy faktyczne dane konto zostało utworzone przez nauczyciela/dyrektora, oraz identyfikacja placówki edukacyjnej danej osoby. Niektórzy użytkownicy mają także ukryte dane na swoich profilach - a kolejną kwestią problematyczną są oceny. Nie są one weryfikowane przez Facebooka, a do średniej oceny brane są pod uwagę tylko takie rekomendacje/oceny, które zostały udostępnione publicznie. Podział na



rekomendacje i oceny wynika ze zmiany polityki Facebooka odnośnie oceny danej strony. W pierwotnej wersji użytkownik mógł wystawić ocenę od 1 do 5 z komentarzem, od sierpnia 2018 użytkownik może „rekomendować” bądź „nie rekomendować” danej strony.

Łączna liczba ocen i recenzji wyniosła 34, a średnia punktów oceny wynosi 4,8 na 5 możliwych. Spośród 34 oceniających, tylko dwóch użytkowników nie rekomenduje „RUR”, pozostali polecają ten program. Pierwsza ocena została wystawiona 6 października 2015 roku. Wszystkie rekomendacje pochodzą od użytkowników prywatnych profili - nie znaleziono żadnych, które by pochodziły ze stron szkół, bibliotek bądź innych instytucji publicznych. Jedna z rekomendacji/poleceń fundacji pochodzi z konta należącego do grupy tych, które służą do rozsiewania w przestrzeni internetowej spamu - przypuszczenie to wynika to z faktu, że w komentarzu znajduje się informacja o sposobach na uzyskanie dużych dochodów z kryptowalut. Trzy opinie pochodzą od osób bezpośrednio zaangażowanych w działalność WOŚP, z czego dwie według ich deklaracji na Facebooku są bardzo silnie zaangażowane w działalność fundacji. Kolejne trzy komentarze pochodzą od osób, które są ratownikami medycznymi oraz jeden od osoby, która pełni rolę strażaka w OSP. Dwie rekomendacje pochodzą od osób, które zajmują się wolontariatem innym niż ten realizowany w ramach WOŚP. Tylko jedna opinia pochodzi od dyrektora szkoły. Pozostali komentujący albo mają ukryty profil dla osób, które nie należą do ich grona znajomych, albo nie są związani bezpośrednio z działalnością szkoły.

Warto też dodać, że zdecydowana większość osób oceniających “RUR” nie zamieściła uzasadnienia bądź komentarza odnośnie wystawionej przez siebie oceny/rekomendacji. Swoje komentarze do rekomendacji zamieściło natomiast 13 osób<sup>1</sup>, pisząc np. tak:

- *“Pokazuje, jak niewiele potrzeba, aby uratować życie ..... Trzeba chcieć się tego nauczyć. Bezcenne .....”* - Bożena Morawska
- *“Może i program przeznaczony jest dla szkół podstawowych ale śmiało mogę powiedzieć że 5 latki też dają radę 😊 dzięki WOSP za gadżety 😊 szkolenie w przedszkolu miejskim nr 175 wypadło super. Dzięki ze jesteście. Dzięki ze można na Was liczyć!!!”* - Aga Zam
- *“Inicjatywa i działanie baaardzo potrzebne. Nieraz już przekonaliśmy się o tym !”* - Tamara Briańska

#### **4.4 Analiza opinii (komentarzy) zamieszczonych na fanpagu**

---

<sup>1</sup> <https://www.wosp.org.pl/uczymy-ratowac>

Mając na celu głębszą analizę opinii na temat programu, wzięliśmy także pod uwagę komentarze znajdujące się na oficjalnej stronie programu na Facebook'u, zamieszczane przez osoby oraz szkoły zaangażowane w działanie programu RUR, jak i przez osoby trzecie. Poniżej przedstawiamy przykłady tych komentarzy:

- Anna Kotapska - *“Dziękujemy za wielką lekcję RATOWANIA!!! Nasza praca będzie kontynuowana, bo “RATOWANIE JEST DZIECINNIE PROSTE”!!!”*.
- Anna Kotapska - *“Program super. SP 2 w Gubinie nadal prowadzi zajęcia z pierwszej pomocy”*.
- Krzysztof Gawęł - *“O rany, tyle lat, tyle pracy i pięknych wspomnień. Dzięki RUR WOŚP Pokojowy Patrol #Ciotka #Grupa Andy”*.
- Agnieszka Turbańska - *“Szkoła Podstawowa w Kuklinowie działa nadal z programem. W najbliższy poniedziałek działamy z okazji Światowego Dnia Pierwszej Pomocy”*.
- Karolina H-ka - *“Ratujemy i Uczymy Ratować do końca świata i o jeden dzień dłużej SP 47 w Gdańsku nie ustaje”*.
- Helena Grot - *“Dziękujemy Państwu za Dobra robote... Wszystkiego dobrego i sukcesów w pomaganiu. Macie złote serca i dłonie”*.
- Biblioteka Zespołu Szkolno Przedszkolnego nr 17 w Krakowie - *“Dziękujemy za wspaniały program ! Mamy nadzieję na reaktywację”*.<sup>2</sup>

Po przejrzeniu całej strony programu na Facebook'u musimy przyznać, że nie udało nam się znaleźć ani jednego negatywnego komentarza na temat ewaluowanego programu. Wszystkie osoby, pisząc na temat działalności programu wskazują na same pozytywy oraz wyrażają ubolewanie z powodu zawieszenia organizacji nowych szkoleń dla nauczycieli. Każdy z użytkowników jest wdzięczny za wykonywanie “dobrej roboty”, niektórzy czekają nawet na reaktywację. Można więc stwierdzić, iż program osiągnął również sukces medialny i ma wielu wielbicieli.

#### **4.5 Analiza osiągniętych sukcesów**

Najważniejszym aspektem sukcesów programu RUR jest jego obecność we wszystkich polskich szkołach.<sup>3</sup> Każdej z tych placówek przekazywane są stale potrzebne materiały dydaktyczne. Można powiedzieć, że jest to specyficzny „rekord świata”, gdyż Polska jest

---

<sup>2</sup> <https://pl-pl.facebook.com/RatujemyIUczymyRatowac/>

<sup>3</sup> <https://www.wosp.org.pl/uczymy-ratowac>

pierwszym krajem, w którym wprowadzono do szkół podstawowych - na tak ogromną skalę - naukę podstawowych czynności ratujących życie.

Program może się również poszczycić sukcesami jego uczestników w praktycznym wykorzystywaniu zdobytej przez nich wiedzy. Poniżej przedstawimy kilka przykładów takich historii. Każde z dzieci, o działaniu których dalej mowa, swoją wiedzę na temat tego, co zrobić w nagłych wypadkach – czyli wtedy, gdy ktoś potrzebuje pomocy, opanowało w szkole na zajęciach zorganizowanych za pośrednictwem programu RUR.

2019

- 30-letni wujek Mateusza z Poznania poczuł się źle, stracił oddech, a chłopiec zadzwonił na pogotowie i przystąpił do akcji reanimacyjnej. Wiedział jak się zachować, dzięki szkoleniom z pierwszej pomocy, w których uczestniczył dwukrotnie. Jedno z takich szkoleń odbyło się w ramach prowadzonego przez Fundację WOŚP Programu Edukacyjnego „Ratujemy i Uczymy Ratować”.<sup>4</sup>

2018

- Troje uczniów z Krakowa w drodze do szkoły zobaczyło osuwającego się na ziemię starszego mężczyznę. Błyskawicznie ocenili sytuację i podjęli z akcją ratowniczą.<sup>5</sup>
- Maurycy z Warszawy przejeżdżał rowerem przez Las Kabacki i zauważył starszego mężczyznę, który prawdopodobnie zasłabł. Bez zastanowienia sięgnął więc po apteczkę, założył rękawiczki i udzielił pierwszej pomocy poszkodowanemu.<sup>6</sup>

2017

- 8-letnia Joasia Raniewicz (uczennica klasy II G Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Sulęcinie) była sama w domu w Sulęcinie, gdy wybuchł pożar. Dzielna 8-lata zadzwoniła z telefonu stacjonarnego na numer alarmowy 112.<sup>7</sup>
- Dziewięcioletni Denis z Rudy Śląskiej wezwał karetkę do nieprzytomnej matki, chorej na cukrzycę. Kobieta popadła w śpiączkę cukrzycową. Postawa chłopca prawdopodobnie uratowała kobiecie życie.<sup>8</sup>
- Dziesięcioletka z Pogodna uratowała swojego nowo narodzonego brata. Zadzwoniła na pogotowie, gdy jej mama źle się poczuła, a kiedy jej braciszek przyszedł na świat -

---

<sup>4</sup> [www.wosp.org.pl/aktualnosci/maly-wielki-bohater-z-poznania](http://www.wosp.org.pl/aktualnosci/maly-wielki-bohater-z-poznania)

<sup>5</sup> [www.wosp.org.pl/aktualnosci/wielka-pomoc-w-malych-rekach](http://www.wosp.org.pl/aktualnosci/wielka-pomoc-w-malych-rekach)

<sup>6</sup> [www.wosp.org.pl/aktualnosci/maurycy-maly-bohater-z-ursynowa](http://www.wosp.org.pl/aktualnosci/maurycy-maly-bohater-z-ursynowa)

<sup>7</sup> [www.wosp.org.pl/aktualnosci/mala-ratowniczka-z-sulecina](http://www.wosp.org.pl/aktualnosci/mala-ratowniczka-z-sulecina)

<sup>8</sup> [www.fakt.pl/wydarzenia/polska/slask/maly-denis-z-rudy-slaskiej-uratowal-swoja-mame-zadzwonil-na-112/escmt4q](http://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/slask/maly-denis-z-rudy-slaskiej-uratowal-swoja-mame-zadzwonil-na-112/escmt4q)



udzieliła mu pierwszej pomocy. Podstawowych czynności ratujących życie nauczyła się w szkole.<sup>9</sup>

- Jedenastoletni Oskar z Gryfina zadzwonił na numer alarmowy i poprowadził akcję ratunkową gdy jego starsza siostra zatrula się czadem. Wiedzę na temat tego, jak zachować się w takiej sytuacji Oskar zdobył w swojej szkole podstawowej.<sup>10</sup>

Kolejnym dowodem na to, że program RUR okazał się sukcesem, jest to, że 29 października 2018 roku, podczas Gali Effie Awards w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, fundacja WOŚP została wyróżniona w ramach akcji *Positive Change: Edukacja społeczna i Pro Bono*.

Fundacja WOŚP została również nagrodzona w 2019 roku, kiedy Jury XVII edycji Konkursu „Świat przyjazny dziecku”, organizowanego przez Komitet Ochrony Praw Dziecka, przyznało jej nagrodę główną za grę planszową „Pierwsza Pomoc”. Nagrodzoną grę planszową stworzyła firma Hipokampus w oparciu o Program Edukacyjny "Ratujemy i Uczymy Ratować".

## 5. Wnioski

Programem “Ratujemy i uczymy ratować” organizowanym przez fundację WOŚP, objęte są prawie wszystkie szkoły podstawowe w Polsce. Jest to możliwość dla najmłodszych do łatwego zdobywania wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy innym. Program odpowiedzialnie i poważnie podchodzi do realizacji swoich celów i pomimo wstrzymania organizacji nowych szkoleń, wciąż zaopatruje szkoły w potrzebne materiały dydaktyczne, takie jak fantomy do nauki resuscytacji, podręczniki, filmy itd. Analizując działalność programu, możemy stwierdzić, że zajęcia dla dzieci prowadzone są w sposób interaktywny, ciekawy i wesoły. Dzieci wspólnie uczą się na fantomach poprawnego RKO, przeprowadzają ze sobą próbne połączenia alarmowe, uczą się na sobie poprawnego ułożenia w pozycji bocznej czy tworzą różnego rodzaju plakaty. Szkoły zaangażowane w realizację RUR chętnie o tym informują i chwalać się swoją działalnością w ramach programu na swoich stronach internetowych. Użytkownicy Facebook’a także wyrażają o programie pozytywne opinie - życzą wielu sukcesów i wznowienia działalności. Jest również wiele podziękowań za charytatywną działalność programu w tak ważnej kwestii, jaką jest uczenie od najmłodszych

---

<sup>9</sup> [www.wosp.org.pl/aktualnosci/dziesieciolatka-uratowala-nowonarodzonego-brata.tvn24.pl](http://www.wosp.org.pl/aktualnosci/dziesieciolatka-uratowala-nowonarodzonego-brata.tvn24.pl)

<sup>10</sup> [www.tvn24.pl/pomorze,42/gryfino-11-latek-uratowal-starsza-siostrze-zatrula-sie-czadem,795970.html](http://www.tvn24.pl/pomorze,42/gryfino-11-latek-uratowal-starsza-siostrze-zatrula-sie-czadem,795970.html)

lat umiejętnej pomocy innym. Program ma też własną aplikację, dzięki której najmłodszy mogą w domowym zaciszu i dowolnym czasie zaznajamiać się z procedurą postępowania w nagłych wypadkach czy zapamiętywać numery alarmowe. Działalność programu, co najważniejsze, przyniosła wiele sukcesów praktycznych. Dzięki zdobytej wiedzy najmłodszy byli w stanie uratować niejedno ludzkie życie, chociażby dzięki znajomości sytuacji, w których należy zadzwonić pod odpowiedni z numerów alarmowy, czy np. poprzez ułożenie osoby poszkodowanej w poprawnej pozycji bocznej.

Podsumowując, po analizie dostępnych informacji, można sformułować ogólny wniosek mówiący o osiągnięciu przez program "Ratujemy i uczymy ratować" sukcesu oraz realizacji jego celów statutowych.

## **6. Rekomendacje**

Po analizie aktualnej działalności programu, w ramach rekomendacji zalecamy przeprowadzenie takich działań, jak:

- Umożliwienie instalacji aplikacji na wszystkich systemach operacyjnych – tak, aby użytkownicy posiadający smartfony różnych firm z łatwością ją pobierali. Na stronie internetowej fundacji "Ratujemy i uczymy ratować" widnieje informacja, iż aplikację można pobrać zarówno na iOS, jak i Android - niemniej wszystkie próby pobierania aplikacji na telefon z systemem android się nie powiodły.
- Rozbudowanie zawartości aplikacji. Aplikacja zawiera wartościowe informacje edukacyjne, które są niezwykle przydatne w życiu człowieka w każdym wieku - jednakże jest mało obszerna (liczba testów i zabaw jest ograniczona). Zwiększenie ilości informacji jak i zabaw edukacyjnych miałyby pozytywny wpływ na edukację i rozwój użytkowników w jeszcze większym stopniu niż do tej pory.
- Urządzanie spotkań ze znanymi osobami aby zachęcić dzieci i młodzież do współpracy oraz dodatkowo zainteresować je poprzez sposób, w jaki przekazywany będzie materiał.
- Uatrakcyjnienie szaty graficznej aplikacji. Aplikacja jest wykonana w sposób bardzo estetyczny i przyjazny dla oka - lecz gdyby wprowadzono jakieś poprawki oraz udoskonalenia znacznie przyjemniejszy byłby jej odbiór.
- Zaprojektowanie i wydrukowanie materiałów informacyjnych. Najlepszym sposobem na promowanie jest reklama. Produkcja plakatów, ulotek czy broszur poszerzyłaby

wiedzę o programie wśród potencjalnie zainteresowanych oraz w wielu przypadkach mogłaby zachęcić do brania w nim udziału.

- Promowanie aplikacji wśród rodziców aby ci pokazali ją swoim podopiecznym.
- Wprowadzenie do oferty szkół kursu online. W czasach, gdy Internet jest nieodłączną częścią życia człowieka wiele firm, placówek itp., decyduje się na zdalną formę przekazu treści (kursy, materiały dydaktyczne, itd.). Wprowadzenie kursów online znacznie ułatwiłoby przyswajanie informacji teoretycznych bez konieczności wychodzenia z domu oraz umożliwiłoby dostarczanie ich w większym zakresie.
- Zaktualizowanie informacji na stronie internetowej (ostatnia aktualizacja danych nastąpiła w 2020 r). Jest to bardzo ważna kwestia, ponieważ każda nowa osoba odwiedzająca stronę programu liczy na to, że pozna aktualne informacje o nim.
- Wznowienie organizacji szkoleń dla nauczycieli.

## **Literatura**

Olejniczak K. *Wprowadzenie do zagadnień ewaluacji*, w: K. Olejniczak, M. Kozak, B. Lendzion (red) *Teoria i praktyka ewaluacji interwencji publicznych*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne (WAiP), Warszawa 2008

### **Źródła internetowe**

- [EB-2012-sukces, skut. i efekt. proj.pdf \(ceon.pl\)](#)
- <https://www.wosp.org.pl/aktualnosci/maly-wielki-bohater-z-poznania>
- <https://www.wosp.org.pl/aktualnosci/wielka-pomoc-w-malych-rekach>
- <https://www.wosp.org.pl/aktualnosci/maurycy-maly-bohater-z-ursynowa>
- <https://www.wosp.org.pl/aktualnosci/mala-ratowniczka-z-sulecina>
- <https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/slask/maly-denis-z-rudy-slaskiej-uratowal-swoja-mame-zadzwonil-na-112/escmt4q>
- <https://www.wosp.org.pl/aktualnosci/dziesieciolatka-uratowala-nowonarodzonego-brata>
- tvn24.pl
- Oficjalna strona na Facebook'u programu "Ratujemy i uczymy ratować" <https://pl-pl.facebook.com/RatujemyIUczymyRatowac/>
- Oficjalna strona internetowa programu "Ratujemy i uczymy ratować" <https://www.wosp.org.pl/uczymy-ratowac>